

Yleisanestesiassa tai laskimosedaatiossa tehtävä suu- ja hammassairauksien hoito

Vastaaja:

-

Vastaus:

03.09.2018, 13:49 - 26.09.2018, 14:45

1. Yhteystiedot	<table border="1"><tr><td data-bbox="547 414 1118 472">Sukunimi</td><td data-bbox="1118 414 1498 472">Suomalainen</td></tr><tr><td data-bbox="547 472 1118 530">Etunimi</td><td data-bbox="1118 472 1498 530">Kimmo</td></tr><tr><td data-bbox="547 530 1118 589">Sähköpostiosoite</td><td data-bbox="1118 530 1498 589">kimmo.suomalainen@pshp.fi</td></tr><tr><td data-bbox="547 589 1118 689">Organisaation nimi, jos vastaat jonkin organisaation edustajana</td><td data-bbox="1118 589 1498 689">PSHP, TAYS,</td></tr></table>	Sukunimi	Suomalainen	Etunimi	Kimmo	Sähköpostiosoite	kimmo.suomalainen@pshp.fi	Organisaation nimi, jos vastaat jonkin organisaation edustajana	PSHP, TAYS,
Sukunimi	Suomalainen								
Etunimi	Kimmo								
Sähköpostiosoite	kimmo.suomalainen@pshp.fi								
Organisaation nimi, jos vastaat jonkin organisaation edustajana	PSHP, TAYS,								
2. Vastaaja on	kunta tai kuntayhtymä								
3. Kriteerien sisältö	<p>Yleisenä huomiona esitän painotettavaksi, että korjaavaa ja korvaavaa hammashoitoa ei ole tarkoituksenmukaista tehdä yleisanestesiassa, jos se on toteutettavissa potilaan ollessa hereillä.</p> <p>Hammas- ja suusairauksia ehkäisevä hoito on toteutettavissa hereillä olevalle henkilölle, tai tarvittaessa hänen läheistensä ohjaus sen toteutuksessa. Suu- ja hammassairauksia ehkäisevä hoito on vaikuttavinta ja kustannustehokkainta hoitoa.</p> <p>Kiireettömän hoidon perusteet: Kuinka määritellään toimenpiteen laajuus ja vaativuus ja sen suhde potilaan ikään? Kohdan nykyinen muotoilu jättää hyvin paljon vapauksia määrittää yleisanestesiassa tehtävän hammashoidon tarpeellisuus.</p> <p>Yleisanestesiassa hampaiden kovakudosten kehityshäiriöiden hammaskudosta korvaava hoito ei ole toteutettavissa parhaalla mahdollisella tavalla ja kustannustehokkaasti esim. suun ulkopuolella valmistetuin täytein tai kruunuin.</p> <p>Yleisanestesian aikana hampaiden juurihoito ei ole toteutettavissa Käypä hoito -suosituksen mukaisesti nukuttamatta potilasta useampaan otteeseen, jolloin yleisanestesiaan liittyvien riskien toteutumisen todennäköisyys kasvaa.</p> <p>Myöskään hampaan tai hampaiden korvaava hoito ei ole toteutettavissa yhdellä kerralla yleisanestesiassa.</p> <p>"Vakava yleissairaus" edellyttää tarkempaa määrittelyä tai esimerkkejä, mieluiten mahdollisimman kattavaa luetteloa.</p> <p>Kehitysvamman ohella mielenterveysongelmista kärsivät potilaat kuuluvat tähän ryhmään ja tulisi mainita.</p> <p>Hammashoitopelko tarkemmin määrittelemättömänä kriteerinä - kuten esitetty - lisää yleisanestesiassa tai laskimosedaatiossa toteutetun hammashoidon kysyntää niin 4 - 17 vuotiailla kuin 18 vuotta täyttäneillä huomattavasti. Esitän harkittavaksi psykiatrin konsultaation ja psykiatrisen diagnoosin edellyttämistä.</p>								

4. Kriteerien soveltuvuus käytännön toimintaan

Kriteerit nykymuodossaan asettavat hammashoitoa tarvitsevat eriarvoiseen asemaan, koska ne jättävät huomattavasti tulkinnan varaa. Ehdotan harkittavaksi Hampaan paikkaushoidon Käypä hoito suosituksen suoraa lainaamista tai vähintään siihen viittaamista.:
<http://www.kaypahoito.fi/web/kh/suosituksset/suositus;jsessionid=74691F843D4E0B0E46C0C90ADEFB46AB?id=nix0258!>

"

Sedatoinnin indikaatiot hammashoidossa

28.5.2018

Helena Yli-Urpo

Puutteellinen ko-operaatio tai hoitokypsymättömyys seuraavissa tilanteissa

- Hammashoitopelko, vastahakoinen lapsipotilas
- Kehitysvammaisuus, henkinen jälkeenjääneisyys
- Ongelmalliset yleissairaudet
- Psykiatriset ongelmat
- Vaikea ensiapuhoito (esim. pulpiittisen hampaan puutumisongelmat)
- Voimakas oksennusrefleksi
- Laaja tai keskilaaja hoidon tarve
- Vaikeat toimenpiteet

Avosektorilla tapahtuvien sedatointien kontraindikaatiot

- Alle 3-vuotiaat (1–2-vuotiaat vain lasten hammashoidon erikoishammaslääkärin hoitamana)
- Raskaana olevat (etenkin ensimmäisen kolmanneksen aikana)
- Ongelmalliset yleissairaudet
- Kehitysvammaisuus, mikäli anestesia lääkäri suosittelee sairaalahoitoa
- Yleisterveydellinen komplikaatoriski

Ilokaasusedaatiot

Ilokaasua voidaan käyttää, kun:

- Potilaan ikä on yli 3 vuotta
- Keskittyminen nenähengitykseen onnistuu
- Potilaalla on halua saada hoito onnistumaan, yhteistyökykyä on riittävästi
- Halutaan vähentää pakkoliikkeitä

Ilokaasun kontraindikaatioista

Ehdottomia kontraindikaatioita ei ole.

- Suhteelliset kontraindikaatiot:
 - Hengitysteiden ahtaus, vaikeat keuhkosairaudet
 - Krooniset suuhengittäjät (esim. Down-potilaat)
 - Raskaus (etenkin ensimmäinen kolmannes)
 - Psykoosit, psykiatrisessa hoidossa olevat
 - Myastenia gravis (saattaa vaikeuttaa hengitystoimintaa)
 - Porfyria (aineenvaihduntasairaus, jonka ilokaasu voi laukaista)
 - Korva- ja sinuiittipotilaat (kaasu kerääntyy onteloihin, josta seuraava paineentunne aiheuttaa kipua)
 - MS-potilaat (saattaa vaikeuttaa hengitystoimintaa)
 - B12-vitamiinin puutostila
 - Alle 3-vuotiaat lapset
- Suhteelliset kontraindikaatiot lapsilla:
- Tuore korvatulehdus
 - Alle 3-vuotiaat lapset

	<ul style="list-style-type: none"> -Keskivaikeat ja vaikeat oppimishäiriöt -Kehitysvammaisuus -Suuhengittäjät <p>Anestesiahammashoidon indikaatioita</p> <ul style="list-style-type: none"> -Yleisterveysriski hoitamattomista hampaista -Urakka kohtuuton, useita sedaatiokäyntejä vaativa -Useita särkykäyntejä ilman jatkohoitoon hakeutumista -Hammashoito jää kesken pelon vuoksi tai voimakas pelko estää normaalin hammashoidon -Pieni lapsi, paljon tehtävää -Traumatisoituneet lapset -Lastensuojelulliset syyt -Kehitysvammaiset, joiden suussa on hoidettavaa eikä ko-operaatio ole riittävä tavanomaiseen hoitoon -Lääkärin tai psykologin lähete <p>Muokattu lähteestä: Hallonsten AL, Jensen B, Raadal M, Veerkamp J, Hosey MT ja Poulsen S. EAPD Guidelines on sedation in paediatric dentistry. Eapd.eu/ policies and guidelines / Guidelines on the use of Conscious Sedation in Paediatric Dentistry, (adopted in 2005)</p> <p>"</p>
5. Vaikutukset hoidon yhdenvertaiseen saatavuuteen	Kriteerit jättävät hyvin paljon tulkinnan varaa. Kriteerien tarkempi määrittely: kts edellä.
6. Mahdolliset kustannusvaikutukset	Jollei kriteerejä tarkenneta, yleisanestesiassa tai laskimosedaatiassa tehtävän suu- ja hammassairauksien hoidon kustannukset saattavat kasvaa hallitsemattomasti.
7. Missä muodossa kriteerit olisi tarkoituksenmukaista julkaista (esimerkiksi sähköisesti)	Kriteerit on tarkoituksenmukaista julkaista sähköisessä muodossa ja mahdollisuuksien mukaan perusteet oikeuttavin viittein (linkein) varustettuna.
8. Muita mahdollisia huomioita	Ei ole